03/06/2024

Οικουμενικός Πατριάρχης: Στην εποχή μας ζούμε πρωτόγνωρα ηθικά και ανθρωπολογικά διλήμματα – Η Κυριακή της Σαμαρείτιδος στο Φανάρι

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Στα *πρωτόγνωρα ηθικά και ανθρωπολογικά διλήμματα της εποχής μας, όπως η οικολογική κρίση και η κλιματική αλλαγή, τα σύγχρονα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, ο θρησκευτικός φονταμενταλισμός και η αξιολογική σύγχυση,* αναφέρθηκε ο *Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος.*

“Η αντιμετώπισις όλων αυτών απαιτεί συστράτευσιν, σύμπραξιν, κοινάς δράσεις, αλληλεγγύην και διάλογον, πρωτοβουλίας αι οποίαι δύνανται να μετατρέψουν την απειλήν εις ευκαιρίαν. Τον διάλογον, ως όχημα αλληλεγύης, ηγωνίσθη να διακονήση η ημών Μετριότης καθ’ όλην την ζωήν της”,

υπογράμμισε.

Σε λαμπρή ατμόσφαιρα τιμήθηκε στο Κέντρο της Ορθοδοξίας η Κυριακή της Σαμαρείτιδος, ημέρα κατά την οποία το Οικουμενικό Πατριαρχείο εορτάζει τη Σύναξη πάντων των Αγίων Αρχιεπισκόπων και Πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως.

Στην Θεία Λειτουργία προεξήρχε **ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος** συμπαραστατούμενος από τους Σεβ. Μητροπολίτες Γέροντα Χαλκηδόνος κ. Εμμανουήλ, Μυριοφύτου και Περιστάσεως κ. Ειρηναίο, Ικονίου κ. Θεόληπτο, Σαράντα Εκκλησιών κ. Ανδρέα, Προύσης κ. Ιωακείμ, και Σελευκείας κ. Θεόδωρο.

Τον θείο λόγο κήρυξε ο Σεβ. Μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας κ. Ειρηναίος.

Οφφίκιο του Άρχοντος Πρωτεκδίκου στον κ. Ιωάννη Ρέτσο

Μετά την Απόλυση, ο Οικουμενικός Πατριάρχης απένειμε το Οφφίκιο του Άρχοντος Πρωτεκδίκου της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας στον Εντιμολ. κ. Ιωάννη Ρέτσο, Νομικό, Οικονομολόγο και επιχειρηματία από την Αθήνα.

Απευθυνόμενος στο νέο Άρχοντα, ο Παναγιώτατος, εξήρε την επιτυχημένη πορεία του στον χώρο των τουριστικών και ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, και τόνισε:

“Γνωρίζετε άριστα τους μηχανισμούς λειτουργίας της οικονομικής ζωής και ότι αυτή υπηρετεί την αληθή πρόοδον, όταν συνδυάζεται με κοινωνικήν υπευθυνότητα και ευαισθησίαν, όταν σέβεται ηθικάς αρχάς, τας οποίας δεν έχει δημιουργήσει η ιδία.

Αι μεγάλαι προκλήσεις εις τον χώρον της οικονομίας δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν επί τη βάσει τεχνοκρατικών επιλογών και πραγματιστικών αποφάσεων. Ο οικονομισμός δεν είναι βιώσιμος λύσις. Αυτή ευρίσκεται εις το πρότυπον αναπτύξεως, το οποίον συνδυάζει οικονομικάς στρατηγικάς με την δικαιοσύνην, την αλληλεγγύην και τον σεβασμόν της ακεραιότητος του φυσικού περιβάλλοντος.

Αυτάς τας αρχάς και αξίας εκπροσωπεί διακηρύσσει το Οικουμενικόν Πατριαρχείον, το οποίον πάντοτε γρηγορεί, καταγράφει και αξιολογεί τα μηνύματα και τα σημεία των καιρών και δίδει ευθαρσώς την καλήν μαρτυρίαν του τοις εγγύς και της μακράν. Χαιρόμεθα, επειδή αι πρωτοβουλίαι της Μεγάλης Εκκλησίας καρποφορούν και αναδεικνύουν την εμβέλειαν της Ορθοδόξου ημών πίστεως και παραδόσεως. Αισθανόμεθα ιδιαίτερον σεβασμόν προς ανθρώπους δυναμικούς και ευφυείς, όταν ομολογούν ενώπιον μας την πίστιν των, ότι τα πάντα ευρίσκονται εις τας χείρας του Θεού, ότι τα πάντα εις την ζωήν των είναι άνωθεν δωρεά. Υπάρχει εις την προς Ρωμαίους Επιστολήν του Αποστόλου των Εθνών Παύλου η αντίστοιχος θεολογική και βιβλική επιβεβαίωσις: «Τοις αγαπώσι τον Θεόν τα πάντα συνεργεί εις αγαθόν» (Ρωμ. η’, 37).

Δυστυχώς, πολύ εύκολα ο σύγχρονος άνθρωπος λησμονεί ή και απορρίπτει την διάστασιν του Υπερβατικού, τον αιώνιον προορισμόν του, οδηγούμενος εις μίαν συρρικνωτικήν ενθαδικότητα και σφραγίζοντος την ζωήν και τα έργα του με το στίγμα της ματαιότητος. Και ενώπιον τοιούτων φαινομένων ο λόγος της Εκκλησίας παραμένει λόγος ελπίδος. Είναι θεολογικώς και ποιμαντικώς άτοπον να μετατρέπωνται οι ναοί μας εις βήμα κηρυγμάτων απαισιοδοξίας καταστροφολογίας και συνολικής απορρίψεως των επιτευγμάτων του συγχρόνου πολιτισμού.”

Εκκλησιάστηκαν οι Σεβ. Μητροπολίτες Μύρων κ. Χρυσόστομος, Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβας, και Ίμβρου και Τενέδου κ. Κύριλλος, ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Αδελφότητος Οφφικιαλίων «Παναγία η Παμμακάριστος» Άρχων Έξαρχος Εντιμολ. κ. Αθανάσιος Μαρτίνος, μαζί με Άρχοντες Οφφικιαλίους, ο Εξοχ. Πρέσβυς κ. Κωνσταντίνος Κούτρας, Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στην Πόλη, ο Εντιμ. κ. Maxim Vdovichenko, Πρόξενος της Ουκρανίας, ο Ελλογιμ. κ. Σπυρίδων Φλογαϊτης, Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου στην Νομική Σχολή Αθηνών, πρώην Υπουργός, συγγενείς και οικείοι του νέου Άρχοντος, πιστοί από την Πόλη και προσκυνητές από το εξωτερικό.

Η Πατριαρχική ομιλία στην Αίθουσα του Θρόνου

Μετά την Θεία Λειτουργία, ο Πατριάρχης, στην ομιλία του κατά τη δεξίωση που εδόθη για την εορτή στην Αίθουσα του Θρόνου, καλωσόρισε εγκαρδίως τον Πρόεδρο του Δ.Σ. και τα παρόντα μέλη της Αδελφότητος στην ιστορική καθέδρα της Μεγάλης Εκκλησίας, “την πνευματικήν Ακρόπολιν της Ορθοδοξίας, εκ της οποίας διακονούμεν τον λαόν του Θεού, τον ενταύθα και τον εν απάση τη δεσποτεία Κυρίου”.

Στην συνέχεια του λόγου του επεσήμανε:

“Είμεθα κληρονόμοι μιάς μοναδικής πνευματικής παραδόσεως, την οποίαν αόκνως φυλάσσομεν, από την οποίαν διδασκόμεθα και εμπνεόμεθα διά την αντιμετώπισιν των συγχρόνων προκλήσεων. Η άποψις ότι η αποστολή της Εκκλησίας είναι να

ασχολήται αποκλειστικώς με τα πνευματικά ζητήματα, και ότι δεν έχει λόγον περί της πορείας των ανθρωπίνων πραγμάτων, είναι όλως ανερμάτιστος, αφού αγνοεί την ιστορίαν, την μοναδικήν μαρτυρίαν φιλανθρωπίας και αδελφοσύνης την οποίαν έδωκεν η Εκκλησία, αλλά και την σύγχρονον δημοσίαν παρουσίαν της. Ο σκοπός της Εκκλησίας είναι να συμβάλλη εις την εν Χριστώ μεταμόρφωσιν του κόσμου, όχι να τον αγνοή ή να τον απορρίπτη, ούτε όμως και να ταυτίζεται με αυτόν.

Ποτέ η Ορθόδοξος Εκκλησία εις την ιστορικήν της πορείαν δεν ηγνόησε τα σημεία των καιρών, δεν αδιαφόρησε διά τα προβλήματα και τας θετικάς προοπτικάς κάθε εποχής, τας αντιφάσεις και τας προόδους του πολιτισμού και των πολιτισμών. Και σήμερα, το ζητούμενον από την Εκκλησίαν μας είναι να λειτουργή ως θετική πρόκλησις, ως εναλλακτική πρότασις ζωής διά τον σύγχρονον άνθρωπον.

Εις την εποχήν μας, ομού μετά της επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου, ζώμεν πολιτισμικάς και πολεμικάς συγκρούσεις, πρωτόγνωρα ηθικά και ανθρωπολογικά διλήμματα, την οικολογικήν κρίσιν και την κλιματικήν αλλαγήν, τα σύγχρονα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, τον θρησκευτικόν φονταμενταλισμόν και την αξιολογικήν σύγχυσιν. Η αντιμετώπισις όλων αυτών απαιτεί συστράτευσιν, σύμπραξιν, κοινάς δράσεις, αλληλεγγύην και διάλογον, πρωτοβουλίας αι οποίαι δύνανται να μετατρέψουν την απειλήν εις ευκαιρίαν. Τον διάλογον, ως όχημα αλληλεγύης, ηγωνίσθη να διακονήση η ημών Μετριότης καθ' όλην την ζωήν της.

Γνωρίζετε όλοι ότι μεταξύ 26ης και 28ης Μαϊου επραγματοποιήθη εν Αθήναις με επιτυχίαν το 4ον Διεθνές Συνέδριον των Αρχόντων του Θρόνου με θέμα την θρησκευτικήν ελευθερίαν, την δημοκρατίαν και τα δικαιώματα του ανθρώπου. Χωρίς να είμεθα πολιτικός, οικονομολόγος ή κοινωνιολόγος, θεωρούμεν ότι η πολιτική οφείλει να υπηρετή την δικαιοσύνην, την ειρήνην και την ελευθερίαν, στοχεύουσα εις την πραγμάτωσιν του εφικτού με σεβασμόν προς την ανθρωπίνην αξιοπρέπειαν, τας οικουμενικάς αξίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και την δημοκρατίαν. Η δε οικονομία πρέπει να λειτουργή, ως είπομεν και προ ολίγου, κατά την χειροθεσίαν του νέου Άρχοντος Πρωτεκδίκου, συνδυάζουσα οικονομικάς στρατηγικάς και κοινωνικήν ευθύνην. Το δικαίωμα της θρησκευτικής ελευθερίας υπενθυμίζει και συμβολίζει την αναφοράν των ανθρωπίνων πραγμάτων εις τον Θεόν ως «πάντων χρημάτων μέτρον», άνευ της οποίας αυτά κινδυνεύουν να μετατραπούν εις συνονθύλευμα αλληλοσυγκρουομένων και αλληλοαναιρουμένων ιδιαιτεροτήτων."

Σε άλλο σημείο της ομιλίας του είπε:

"Η πίστις εις Χριστόν στηρίζει την δράσιν και την εγκόσμιον παρουσίαν πάντων ημών. «Το γεγονός ότι 'το πολίτευμα ημών εν ουρανοίς υπάρχει' (Φιλιπ. γ', 20), δεν αναιρεί, αλλ' ενδυναμώνει την μαρτυρίαν ημών εν τω κόσμω», τονίζει η Αγία

και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθοδοξίας (Κρήτη, 2016) εις την Εγκύκλιόν της (Προίμιον). Η Μήτηρ Εκκλησία σεμνύνεται δι' υμάς, τα δυναμικά τέκνα αυτής, τα οποία εκφράζουν, και διά των δραστηριοτήτων των εις την κοινωνίαν, την πιστότητά των εις τας παραδόσεις της. Επαναλαμβάνομεν, και αυτήν την χαρμόσυνον στιγμήν, ότι χαίρομεν όταν σας υποδεχώμεθα εις το Ιερόν Κέντρον της Ορθοδοξίας.

Ευχόμεθα εις το νέον Διοικητικόν Συμβούλιον της Αδελφότητος «Παναγία η Παμμακάριστος», υπό την προεδρίαν του Εντιμολογιωτάτου Άρχοντος Εξάρχου κυρίου Αθανασίου Μαρτίνου, το οποίον ανέλαβε τας ευθύνας του την 1ην παρελθόντος Ιανουαρίου, καλήν και εύκαρπον τριετή θητείαν. Η δε άφθονος χάρις και το αμέτρητον έλεος του Θεού των θαυμασίων, Του οποίου η πρόνοια ανερμήνευτος, άρρητος η αγαθότης και ανεξιχνίαστος η φιλανθρωπία, είησαν μετά πάντων υμών και των ηγαπημένων σας, Εντιμολογιώτατοι και προσφιλέστατοι Άρχοντες Οφφικιάλιοι της Μητρός Εκκλησίας."

Προηγουμένως, ο Άρχων κ. Αθανάσιος Μαρτίνος, στην ομιλία του, αναφέρθηκε στην πρώτη κοινή Διάσκεψη των Αρχόντων του Θρόνου από όλο τον κόσμο και το 4ο Διεθνές Συνέδριό τους στην Αθήνα, υπογραμμίζοντας την βούληση όλων να εργαστούν συντονισμένα για την στήριξη του θεσμού του Οικουμενικού Πατριαρχείου και την υπεράσπιση των δικαίων του.

Το μεσημέρι ο Παναγιώτατος παρακάθησε σε γεύμα που παρέθεσαν προς τιμήν του ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αδελφότητος Οφφικιαλίων “Παναγία η Παμμακάριστος”, σε κεντρικό ξενοδοχείο της Πόλεως.

Το απόγευμα, ο Οικουμενικός Πατριάρχης παρέστη στην επίσημη εκδήλωση για την αποφοίτηση των μαθητών των Ομογενειακών Λυκείων της Πόλεως και της Ίμβρου, στους οποίους απηύθυνε τις συγχαρητήριες ευχές του, αλλά και πατρικές συμβουλές για το νέο κεφάλαιο που ανοίγεται στη ζωή τους, και τους χάρισε ενθύμια.

Φωτογραφίες: Νίκος Παπαχρήστου